

Van Santa Marta naar een fossielvrij Nederland

22 juni 2026

Geachte minister van Veldhoven,

Namens een brede coalitie van maatschappelijke organisaties vragen wij u dringend om de ambities van de Santa Marta conferentie te vertalen naar een **concrete nationale routekaart die Nederland onafhankelijk maakt van fossiele brandstoffen**.

De eerste *Just Transition Away from Fossil Fuels* (JTAFF) conferentie en de brede steun voor de [VN-resolutie](#) over het klimaatadvies van het Internationaal Gerechtshof laten een hoopvol mondiaal momentum zien. **Uitfaseren van fossiele brandstoffen is urgenter dan ooit**, nu onze afhankelijkheid van olie en gas zorgt voor instabiliteit en prijsschokken. Ook maken extreme hitte, overstromingen, droogte en andere gevolgen van de klimaatcrisis pijnlijk de urgentie duidelijk dat de opwarming van de aarde beperkt moet worden tot 1,5 graad.

Aanstaande [dinsdag 23 juni](#) presenteert u met uw Colombiaanse collega, minister Vélez Torres, het eindrapport van de JTAFF-conferentie. Het is bemoedigend dat veel van de barrières en oplossingen die wij eerder met u deelden zijn besproken. **Wij roepen u op om uw leiderschap te blijven inzetten** om de JTAFF-coalitie van 57 landen uit te bouwen en samen te werken met het Braziliaanse initiatief voor een mondiale *roadmap* gericht op besluiten van de VN-klimaatop COP31 om de transitie weg van fossiele brandstoffen te versnellen en implementeren.

Wij roepen u op om de volgende nationale acties en internationale inzet uit onze [position paper](#) op te nemen in de routekaart voor de afbouw van fossiel die u [ontwikkelt](#) als onderdeel van het Nationaal Plan Energiesysteem en richting COP31 presenteert:

- Stel **bindende einddata** vast: uiterlijk in 2030 voor kolen, 2035 voor gas en 2040 voor olie voor zowel de winning als gebruik in de gehele economie.
- Stop per direct met nieuwe **olie- en gaswinning**.
- Stel **klimaattransitieplannen voor grote vervuilende bedrijven** verplicht.
- Verbeter het **uitfaseerplan voor fossiele subsidies**, zodat elke fossiele subsidie versneld eindigt.
- Zet in op **vraagvermindering** van fossiele brandstoffen door zonne- en windenergie te versnellen, isolatie en energiebesparing te stimuleren en fossiele reclames te verbieden.
- Zorg voor een **rechtvaardige transitie** voor werknemers en gemeenschappen afhankelijk van de fossiele industrie en bescherm lokale gemeenschappen en natuur bij de winning van transitie mineralen en opschaling van hernieuwbare energie.
- Schaal **klimaatfinanciering** gebaseerd op giften op voor landen die hard getroffen worden maar minder middelen hebben, zet in op schuldverlichting en eerlijkere internationale afspraken en voer belastingen in volgens het 'vervuiler betaalt'-principe.
- Zet in op het **beëindigen van ISDS** in handelsverdragen die klimaatbeleid blokkeren.
- Steun nieuwe **internationale juridische instrumenten** zoals het *Fossil Fuel Treaty* om fossiele brandstoffen uit te faseren.

Met deze acties in de Nederlandse routekaart kunt u leiderschap in de klimaat- en energiecrisis nemen en daadkracht tonen voor een rechtvaardige transitie weg van fossiele brandstoffen.

